

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Világos: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Felolós szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

Debreceni tisztviselők telepe.

Lapunk olvasói tudják, hogy miszorgalmaztuk legelsőbbben és legkitartóbban a tisztviselőtelep létesítését s kétségtelen, hogy a minden rendű és rangú tisztviselőknek a mult hetekben megtartott értekezletén ama tömeges megjelenés és érdeklődés a lapunkban megjelent felhívásoknak tulajdonítható. Kötelességünkben áll tehát, hogy a tisztviselőtelep ügyére vonatkozólag az érdeklődést továbbra is fentartsuk. Itt adjuk egyik rendes cikkirónknak ez ügyre vonatkozó cikkét, mely válaszul szolgál az e tárgyban lapunkban megjelent legutóbbi fejtegetésekre. A tisztviselőtelep létesítése városunk lakosságának nagy tömegét érdeklí igen közről, így annak különböző irányokban való megvitatása elől nem zárkozhatunk el.

Ime a külön vélemény:

Az én nézetem az, hogy Debrecenben 3-4 tisztviselőtelepet kell melőbb létesíteni, hogy a lakásínség megakadályozásának és épp azért nem helyeselhetem Szántó Győző ur tervezetét, amely tisztviselői bérkaszányák létesítésére törekszik. Igazi tisztviselőtelep csak az lehet, ahol 150-200 négyszögöl területen, kiki magának családi házat építhet és pedig tetszése szerint, először 1-2 szobát és ha a családi viszonyok kívánják s vagyoni körülmények megengedik, építhet akár 5-6 szobát is, anélkül, hogy költöznie kellene.

Németországban lehet, hogy bevált a tisztviselői bérkaszánya rendszer, nálunk is prosperálhat valaha, — egyelőre azonban amíg 5-6 koronájával számítva, megfelelő, teljes haztelket mintegy 1000 koronaért, vagy még ennél olcsóbban is meg lehet kapni, addig a tisztviselők nagy része előnyösebbnek fogjartani a külön udvar és külön kerttel bíró saját családi házat, mint a

szövetkezeti alapon létesített közös bérkaszányát.

Nagy tévedés a családi házak hátrányára irni, hogy áthelyezés esetén a tisztviselő háza gazdátlanul maradna, hiszen csak kezdő tisztviselők szoktak az áthelyezésnek kitéve lenni, akiknek legfőleg csak hónapos szobára van szükségük, de nem családi házra. Véglegesen ki-nevezett tisztviselők ma már a szolgálati idejük szerint egy és ugyanazon működési körben is előléphetnek, amelyet elfoglalnak, tehát mindinkább csökken azok száma, akik az előmenetel miatt kénytelenek állandóan változtatni és költözni. De aztán nemcsak az állami tisztviselőknek van szükségük a tisztviselőtelepre. A városi, megyei, pénzügyi, gyári és kereskedelmi hivatalnokok, akiknek itt kell élni állandóan, miért lelkesüljenek a szövetkezeti bérkaszányáért?

A bérkaszánya financirozása semmivel sem előnyösebb, mint a családi házaké, mert ugyan kik vehetnek részt a tisztviselőtelep építésében? Az eladósodott tisztviselők nem, mert semmiből semmit sem lehet teremteni, egészséges és biztos vállalkozás csak az lehet, ha minden tisztviselőnek, aki családi házat akar építeni, legalább annyi tőkéje legyen, amennyiből a ház telkét teljesen kifizetheti, ez esetben aztán nem fog kelleni senkinek a kölcsönös jóállása, mert bármely bank részben az építési költség bekebelezésével, részben a lakberek átruházásával minden tisztviselőnek hitellezni fogja az építési költséget.

Minden építkezésnél a legfontosabb, hogy meddig tart a munka, mikor vehető használatba az épület?

Mint tudjuk, a mai viszonyok mellett 50-60 lakásra tervezett szövetkezeti bérkaszánya egy év alatt el nem készülhetne. Látjuk a vilánytelep és a görög kath. templom építkezéseit ahol egy egész sereg kőműves egész nyáron dolgozott, de felig sem készek az épületek.

Mennyivel előnyösebb e tekintetben a családi ház építése. A kis mesterek 2-3 szobás házat 2-3 hét alatt teljesen elkészítenek s családi ház építésére van mint egy száz vállalkozó Debrecenben, míg ellenben a nagy bérkaszányát a kartellban levő nagy vállalkozók építhetik csak, akiknek egymással versenyezni nem szabad.

A tisztviselők szövetkezeti bérkaszányája tehát halva született eszme marad Debrecenben még vagy 100 évig. Itt gyors segélyre van szükség. Létesítsük tehát a tisztviselőtelepet egészséges földszinti családi házakból és pedig ha lehet első sorban a vasút állomás külső feleén elterülő gyepen. Ha pedig az kevés lenne akkor folytassuk a telepítést a régi csónakázó melletti egyleti kertben. Eme területek portól mentes, északi szélől védett helyen vannak, a város tulajdonát képezik és becsáruk négyszögölenként 2-3 korona. 150-200 öles házhely tehát 4-600 korona lenne és még a nyár folyamán lehetne költözni a gyorsan elkészíthető családi házakba. y.

ORSZAGGYÜLÉS.

Házszabályrevízió vita.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, március 5.

Justh Gyula elnököl az ülésen.

A napi end előtt felolvassuk a fűgőben lévő 6 interpelláció jegyzékét.

Mezőfi Vilmos kifogásolja, hogy két éven keresztül válasz nélkül hagyják az interpellációkat.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Sok interpelláció van azért késik, mert nem lehet az adatokat beszerezni. Masok azért, mert az interpelláló nincs jelen.

Lengyel Zoltán és Nagy György a házszabályokhoz szólnak.

Kossuth Ferenc kijelenti, hogy ő sem válaszolt néhány interpellációra, de ezek hivat interpellációk voltak.

Elnök kijelenti, hogy ő figyelmeztette ismételtén a késedelmes minisztereket.

Sirolin

*Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban — Ára üvegenként 4.— korona

Ezután áttérnek a házszabályrevízióra. Polónyi Géza személyes kérdésben szólal fel egy ismételt felhangot a váddal szemben. Ha valaki felszólal, az nem azt jelenti, hogy a horvátokkal egy követet fu. Mikor arról van szó, hogy ki hozta ide a horvátokat, azt mondják, hogy én.

— Igaz! Igaz! — kiáltozzák közbe.

Polónyi Géza: A tényállás az, hogy én sokunkkal együtt a fumei rezolucióban fo laltak alapján a horvátoknál és dalmátoknál jó fogadtatásra találtam. A míg csak dicsőségű volt szó, addig nem én voltam a rezolúció szerzője. Mihelyt kellemelesség lett belőle, én letem a keresztapja. A rezolúcióról én előzetesen nem is tudtam. A rezolúciót kizárólag Kossuth Ferenc csinálta. (Nagy zaj.) Én a vezérő-bizottság harározata folytán, amelyhez csak Andrássy Gyula nem járult hozzá, meg Bárfy Dezső, mentem le Fiuméba. Ennyitől alott az én közreműködésem, azzal a különbséggel, hogy én ma is a rezolúció politikáját tartom helyesnek.

— Horvátokkal paktálnak! Nagyon szép dolog!

Molnár Jenő: Bizony, inkább, mint Béccsel.

Polónyi Géza kéri, hogy ezt a historiai megállapított tényt vegyék már tudomásul.

Supilo Ferenc áll fel szólásra.

Órasi zaj fogadja.

— Felelőnek a horvát kérdést — kiáltják a kormánypart felől.

Magyarul! Magyarul! — zugják folyton.

Supilo horvátul kezd beszélni!

Elnök: Ha nem méltóztatnak eszmben lenni, az ülést felfüggesztém!

— Magyarul! Magyarul! — kiáltják folyton.

Az elnök hiába csenget, a zaj percekig tart.

Elnök: Az ülést tíz percre felfüggeszti.

Szünet után.

Elnök jelenti, hogy Supilo személyes megtámadás címén kér szót. A néki, hogy jöjjön érinteni akarná, közli, hogy a tolmács nincs jelen, tehát vagy Supilo szóljon magyarul, vagy halasztás el felfüggesztését.

Supilo: Goszpodnie prezidente...

Elnök: Kéri, alkalmazkodjék a szónok figyelemzetéhez.

Supilo: A tövényben nincs szó tolmácsról.

Elnök: De a törvényt másképp gyakorlatilag alkalmazni nem lehet.

Supilo: Visoki sabore!

Órasi zaj tör ki. Supilo erre leül.

Kossuth Ferenc Polónyival szemben konstatálja, hogy a fumei rezolúció ügyében senkivel nem egyezett meg. Neki megküldöttek a horvát kívánásokat, de a tárgyasokat nem lehetett megkezdeni sem. De igaz, hogy én voltam az, aki a Horvátországjal való meg egyezést és a horvát törvény jóindulatú végrehajtását sürgettem. Ők is ezt jándulatuknak jelt itt nem adták, bár első ízben én is hozsajultam ehhez, hogy ők ide jöh ttek. Bevaltam, es. ledtam ez urak érzeimben. A jövőre majd vizsgálunk fogok. (Taps és helyeslés.)

Az elnöki szék a néppárti alelnök foglalja el.

Lukács László személyes kérdésben szólal fel és tiltakozik az ellen, hogy öt nemzetellenes üzemekkel vádolják.

Bella Matyas tót nemzetiségi beszéi ezután a házszabályrevízió ellen.

Városháza és vármegye.

Uj tanácsnoki állás. A szervezési szabályrendeletnek az állások szervezésével foglalkozó albizottsága uj tanácsnoki állást akar szervezni a tanácsnokok teendőinek felhalmozottsága miatt. Az albizottság ez uj állásról szóló javaslatát a hó 10-én

tartandó szervező-bizottsági ülésen fogja előterjeszti.

A gazdasági bizottság ülése. Király Gyula tanácsnok, a gazdasági bizottság elnöke vasárnap délelőttre ülésre hívta össze a bizottságot.

A lovatási bizottság ujja szervezése. Diranyi Ignác földművelésügyi miniszter uj lovatási tervet küldött a vármegyének. Ennek értelmében a vármegyei lovatási bizottságot újra meg kell alakítani s ezért a hó közepé táján rendkívüli közgyűlés válik szükségessé.

A szervezési szabályrendelet. A szervező bizottság albizottságán igen szorgosan dolgoznak a szabályrendeleten. Az albizottságok napról-napra ülést tartanak s a város tanácsa is tárgyalja külön a szabályrendeletet, úgy, hogy március 10-én már a szervező bizottság plénuma elé kerül a javaslat, amely aztán gyorsan letárgyalja és a márciusi közgyűlés elé beterjeszti.

A város szénája. A város erdősegeiben termelt szénakazlakat, Török Gabor főerdész, árverés útján eladatta. A szénából mintegy 7000 korona folyt be. Néhány kazal széna azonban még megmaradt s a tanács felhatalmazta a főerdészt, hogy becsáron adja el a megmaradt kazlakat.

Elhelyezett állatorvos. A földművelésügyi miniszter, Riegelhahn János hajdudorogi okleveles állatorvost Torontálba helyezte át.

Tenyészállat kiállítás Kisvárdán. A Kisvárdai vidéki gazdák ez évben érte meg fenállásának 25 éves jubileumát. Ez alkalmából nagyszabású tenyészállat kiállítást és bikavásárt rendez. A kiállítás március 21—25-ig fog tartani.

Az állandó megyei választmány ülése.

Összeíró küldöttségek megválasztása.

— március 6.

(Saját tudósítónktól.) Az állandó megyei választmány tegnap délelőtt ülést tartott, melyen Hajdúvármegye választó kerületeiben a választói névjegyzék összeírására hivatalos összeíró küldöttségeket választottak meg.

Az ülésről alábbi tudósításunk ad számot:

Az ülésen jelen voltak Kovács Gyula alispán előktele alatt Pákozdy Sándor főjegyző, Illyés Endre, Kommerling János, Fischenbein Ignác, Péntes Sándor, Orosz End és Weszprémy Kálmán.

Legelőször is a törvényben előírt esküt tették le, a után megalakították választókerületenként az összeíró küldöttségeket.

I. **Hajdunánási választókerület.** Hajdunánáson elnöke: Csobány József. Tagok: dr. Nagy Gabor és Beseney Gyula, póttag: Péntes László és Gaál István.

Hajdudorogon elnöke: Ujhelyi Andor. Tagok: Kommerling János és dr. Loógh Béla, póttagok: Toth Imre és Görög Miklós.

Hajdúhadház, Teglás és Hajdúszámon községekben elnök: Hódházy Zsigmond, tagok: Csapó László és Ehey János, póttagok: Ecs László és Godény Ferenc.

II. **Hajdúszoboszlói választókerület.** Hajdúszoboszlón elnöke: dr. Matinszky József. Tagok: G. Tóth János és Zakar Sándor, póttagok: Csiba Márton és Krisztián Pál.

Balmazújváros és Józsa községekben elnök: Illyés Endre. Tagok: Kovács Ferenc és Toronyi János, póttagok: Szabó Antal és Dobi Ferenc.

Hajdúszovát, Vámospércs és Mikepércs községekben elnök: Horváth Géza. Tagok: Nádházy Béni és Kohutovics János, póttagok: Orosz István és Szűts Ferenc.

III. **Nádudvari választókerület.** Nádudvar és Püspökladány községekben elnök: Balogh Sándor. Tagok: Szilbent László és Nagy Albert, póttagok: Eötvös Sándor és Kis Nagy Sándor.

Foldes, Kaba és Tetétlen községekben elnök: Csapó István. Tagok: Boda József és Kálai Ignác, póttagok: Ványi Lajos és Macsaj József.

Tiszacsépe és Egyek községekben elnök: dr. Kovács Albert. Tagok: Csák Gyula és Kardos Géza, póttagok: Szabó Gábor és Devics Lajos.

Az összeíró küldöttségek április 5-ig tartoznak az összeírást eszközölni.

Debrecen a múlt hóban.

Jelentések február hónapról.

A közigazgatási bizottság ülése.

— március 6.

(Saját tudósítónktól.) Debrecen város közigazgatási bizottsága tegnap dé után ülést tartott, melyen a szakreferensek terjesztették elő jelentéseiket a február havi közigazgatási állapotokról.

Az ülésről szóló tudósításunk a következő:

Az ülésen Weszprémy Zoltán főispán elnökölt. Jelen voltak Kovács József polgármester, Vecsey Imre főjegyző, Marton Imre, Juhász Ignác, Csanak János, Tudós Kálmán dr., Fejér Ferenc dr., Batkányi Miklós dr., Csanky Viktor kir. tanfelügyelő, Rickl Antal, Magoss György dr. főügyész, Tudós János dr. főorvos, Faust Elek pénzügyigazgató, Gáthy Bálint dr. főügyész, Bazler Károly tanácsos, Latinovics Mihály főmérnök, Király Gyula tanácsos, Kecár Gábor dr.

Weszprémy Zoltán főispán megnyitván az ülést, felszólította a szakreferenseket jelentésük előterjesztésére.

A jelentések a következők.

A főorvos jelentése.

A közegészségügyi viszonyok február hóban a január havéhoz képest némi rosszabbodást mutatnak. A heveny fertőző betegségek közül igen nagy volt az influenza esetek száma. Heveny fertőző halálosan összesen 10 fordult elő; ezek között volt vörheny 3, ronsoló toroktob 1, számarhurut 2, hasi bagymáz 3 és influenza 1.

A piacvizsgálatok pontosan eszközöltettek, általában elégtő eredményel. A sütő, csusz, mezeskafes és cukorkakesztő iparokra vonatkozó új szabályrendelet értelmében az azonnali javításra szoruló hibák és hiányok pótlása elrendelte, a hosszabb időt kívánó, építkezést igénylő hiányok pótlására ez év május hó 1-éig halasztás adatott.

Köztisztaság a főbb utcákon eléggé megfelelő, a mellékutcákon többnyire igen hiányos volt. Közkutak állapota kielégítő.

A születések összes száma 235 volt, még pedig 121 fiu, 114 leány. Ezek közül református 83 fiu, 81 leány, r. kath. 23 fiu, 16 leány, gör. kath. 1 fiu, 2 leány, ag. ev. 2 fiu, 4 leány, izraelita 12 fiu, 11 leány. A halálosok összes száma 194, 83 férfi és 111 nő. Ezek közül ref. 57 férfi, 79 nő, r. kath. 16 férfi, 21 nő, gör. kath. 1 férfi 3 nő, ag. ev. 2 férfi, 1 nő, izraeli 6 férfi, 7 nő. Torvénytelen volt 31 szulott, vagyis az összes születések 13:19 százaléka. A természetes szaporodás száma 41, ami 6:14 százaléknak felel meg. Nevezetesebb halálokok gumókór, 32 esetben, 16:5 százalék, heveny

fertőző betegségek 10, vagyis 5.15 százalék, görögök esecsemőknél 20 esetben, 10.3 százalék.

A közokozásban február hóra átjött 356 beteg, február hóban felvettek 388 beteg, kibocsátottak 359-et, meghalt 23, márciusra maradt 362 beteg.

Házasságra lépett 85 pár, kik közül reform. 59, r. kath. 6, izr. 2, vegyes vallású 18 pár.

Polgármesteri jelentés.

A rendőrség letartóztatott lopásért 3, rendőri kihágásért 200 egyént. A városról eltoloncolt 30, a városon keresztül 79 egyént, kiutasított a városból 14-et.

A rendőrfőkapitány 49 iparangedélyt adott ki, melyeknek ellenében 520 koronát vett be és szolgáltatott át a hazipénztárba ipariskolai célokra. 48 darab munkakönyvet adtak ki.

A katonai létszám volt: közös haderegrebeli 1394 ember, 568 ló, honvéd 923 ember, 431 ló.

A középítésre vonatkozólag megemlíti a jelentés, hogy jelenleg a villamos telep belső berendezésének építése s a vízvezeték kutak furása van folyamatban.

Tanügyi állapotok.

Csánky Viktor kir. tanfelügyelő jelenti, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter a debreceni iparos tanonciskolának a jelen 1907-8 tanévre 5000 korona, a vendéglős tanonciskolának pedig 700 korona segélyt engedélyezett. Továbbá a miniszter a róm. kath. iskola által alkalmazott tanítók és tanítónők fizetését 1200 koronáig kiegészítette és korpólékaira államsegélyt utalványozott ki.

A debreceni tanyai állami iskolák közül a belsőhatáron 70 mindennapi, 22 ismétlő, a halápiba 57 mindennapi, 21 ismétlő, az ohattelék házába 68 mindennapi, 15 ismétlő, az ohondóiba 87 mindennapi tanköteles járt. A nagycseréi és paci iskolák működésüket szintén megkezdhetik, ha a város a tantermeiket beutóztatja.

A debreceni országos tanítói árvaházban 89 fiu, 82 leány, összesen 171 árva van gondozásban, kiknek egészségi állapota teljesen kielégítő volt. A nevelőtestület akadály nélkül teljesítette feladatát.

Adózás.

Február hóban befolyt egyenes adóban 254,009 korona, hadmentességi díjban 2916 korona, bélyegjövődékben 117,063 korona, jogilletékben 31,725 kor., díjjövődékben 1569 korona, dohányjövődékben 127,044, határvámjövődékben 12,643 korona, fogyasztási és italadóban 25,894 korona.

Fizetési halasztást a pénzügy igazgató 8, a miniszter felutaltalmazása alapján 30 esetben engedélyezett.

A debreceni egyetem ügye.

Egyházkerületi értekezlet.

— március 6.

(Saját tudósítónktól.) Debrecen egyházi és társadalmi életében ismét előtérbe tolult a debreceni egyetem kérdése. Különösen egyházi téren tapasztalható erős hullámozás a Debrecenben felállítandó harmadik egyetem érdekében. És hogy a siker jegyében indult e mozgalom az látható abból, hogy itt most nem nagy dobbal, frazisokkal, hanem nagy csöndben, de hangyaszorgalommal dolgoznak.

Ez alapvető nagy munka egyes fázisait, eddigi eredményeit még nem lehet nyilvánosságra hozni, nem pedig azért, mert esetleg még artalmas lenne a harmadik egyetemért versengő többi város előtt elárulni azokat a terveket, melyek szerint az alapokat letenni akarják itt Debrecenben. Megbocsáthatatlan taktikai

hiba lenne egy hadvezér részéről, ha haditervét elárulná.

Eppen ezért még lehetetlen részletesen beszámolnunk, hogy az egyetem ügyében mily jelentősebb fejlemények történtek. Tegnap is egy nagyon fontos értekezlet volt az egyetem ügyében a főiskolán, amelyen az egyházkerület esperesi és gondnoki kara csaknem teljes számban megjelent. Gróf Tisza István a nagyszabolai egyházmegye és Fekete Márton a békésháti egyházmegye gondnokai táviratban mentették ki távolmaradásukat.

Hosszas, de bizalmas jellegű tanácskozás után az értekezlet elfogadott egy határozatot, mely szerint megbízzák az egyházkerület elnökségét, hogy a debreceni egyetem felállítására érdekében halladéktalanul lépjen érintkezésbe az illetékes ténnyezőkkel.

A határozat bizonyos direktívákat is ad erre nézve az elnökségnek, de ezek nyilvánosságra szintén nem hozhatók.

Irodalom.

(A legújabb Csokonai életrajz.

Debrecenben, ahol legnagyobb kelete van a Csokonai-ku tusznak, érdeklődésre számíthat ez az ujdonság. A Kisfaludy-Társaság új vállalatot indított: írók és költők életrajzat adja ki népszerű alakban, elég olcsón. Az első magyar költő, akinek biográfiájával kezdik a gyűjteményt: Csokonai. Maga a szerkesztő, Ferenczy Zoltán írta meg a mi nagy költőnk életrajzát. Azonban, mint a „Budapesti Szemle” olvassuk: a vállalat ugyan orosz auspiciumok közt indult meg. A Csokonai életrajz vajmi gyenge. Csupa adat, zagyván összehordva. Amennyire sajnálkozunk ezen, éppen olyan derék dolog, hogy az ősz Gyulai Pál régi szigorúságával megint végigvágott a magyar irodalom felszeg, tökéletlen, becsületesen írni sem tudó lovagjain. Ez épp a „Budapesti Szemle” érdeme, hogy egyaránt üdözi a silányokat, akik kívülről ostromolják a hivatalos irodalom falait, meg azokat is, akik a falakon belül kényelemben elhelyezkedtek. A „Budapesti Szemle” legújabb számában van még egy nagyobb tanulmány, mely érdeklődésre számíthat, kivált a protestáns közönség körében. Zsilinszky Mihály ev. kerületi főfelügyelő megírta a 48. évi XX. törvények történetét. Berzeviczy Albert pedig emlékbeszédet közöl Puszkás Ferencről. Gróf Vay Péter pápai kamarás ausztráliai utjegyzeteit folytatja. Balkányi Kálmán, a Debrecenből elszármazott jeles író a közhivatalnokok szakszervezetéről ír. Lévay József koros költőnknek is olvassuk egy versét e tartalmas számban.

(Valyi Nagy Gusztáv, a tragikus véget ért költő síremékeére Dobossy Lajos hődmézvási helyi földbirtokos 10 koronát adományozott, melyet is e helyen nyilvánosan nyugtáznak. Debrecen, 1908. évi március hó 5. Szávay Gyula.

Mindennap korán reggel megjelenő lapunk előfizetési ára egy negyedévre 3 korona. Megrendelhető Arany János-utca 2.

Az ipartestület előjáróságának ülése.

Előkészületek a közgyűlésre.

Tanonok felszabadítása.

— március 6.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap délután 4 órai kezdettel tartotta meg a debreceni ipartestület előjárósága március havi rendes ülését.

Az ülésről a következő részletes tudósítást adjuk:

Öt óra volt majdnem, mikor az ülést Dávidházy Kálmán elnök megnyitotta s nyomában átért az első tárgyra:

Tanonok felszabadítása.

Tizenhárom fiatal ember és hat leány állott az előjáróság előtt, akik most végeztek inaséveiket s akiknek elnök kiosztotta az emléklapokat. A felszabadultak névsora a következő:

Tóth András cipész, Kiss Juliánna női szabó, Weinsauch Ilona női szabó, Nagy Piroška női szabó, Falkin Sámuel szabó, Hans Katain női szabó, Zila Ferenc asztalos, Oláh János hentes, Ferenc Kálmán kovács, Bogdán Sándor eszmadia, Erdélyi István eszmadia, Aranyi Lajos könyvkötő, Benedek Ferenc férfi szabó, Szőke István lakatos, Hodosi Lajos kocsigyártó, Tógyi Lajos cipész, Szilágyi Gábor cimpfestő és Grün Juliska női szabó.

Folyó ügyek.

Ezután a múlt ülés jegyzőkönyvét olvasta fel Scheibner Béla dr. jegyző.

Megállapították az ez évi közgyűlés tárgysorozatát, melynek legfontosabb pontjai azok, amelyek az elnök, a tagok és a számvizsgálók választására vonatkoznak. E közgyűlés egyúttal tisztújító közgyűlés is lesz, melyen a tisztikart újabb három évre választják meg.

A folyó ügyek tárgyalása során felolvasták és tudomásul vették a kereskedelmi kormányának a magyar címer használatára vonatkozó rendeletét, mely szerint a címer használatát csak 1909. év végéig tűri meg.

A nemzeti vásárra vonatkozó indítványokat ezúttal sem tárgyalták, a tárgyalást ujjolag elhalasztották.

Az adóreform módosítása ügyében az országos ipartestület emlékiratot intézett a képviselőházhoz s most kéri a debreceni iparhatóságokat, hogy ehhez járuljanak hozzá. Ez ügyben egy külön ülésen fognak határozatot hozni.

Több folyó ügy elintézése után az ülés véget ért.

Borzalmas szerencsétlenség.

Réselt a hordó.

— március 6.

(Saját tudósítónktól.) Borzalmas szerencsétlenség színhelye volt tegnap a Széchenyi-utca 1. szám alatti udvara, hol a Mayer Jenő-fele fűszerüzlet raktárai vannak elhelyezve. Az áldozat egy fiatal családos munkásember, ki most élet és halál között a közokozat sebészeti osztályán fekszik.

Szabó Gábornak hívják a szerencsétlenül járt munkást. Több tarsával együtt petroleumos hordókat szállítottak a fűszerüzlet raktárába.

Egész délután zavartalanul folyt a munka, melyet ugy fél öt óra tájban váratlan baleset zavart meg.

A hordóval fölrakott szekérről Szabó Gábor egy több méter sulyu petroleummal telt hordót akart leemelni egyik társával. A négy hordóval azonban nem bírtak és egy viázatlan pillanatban a hordó félrebillent és maga alá kapva Szabó Gábert, lezuhant a földre.

A szerencsétlen ember eszméletlenül terült el a földön. A réselt nagy suly teljesen összeroncalt a mellkasát és gyomorrészeit is csaknem teljesen összelapította.

A szerencsétlenség látára a munkások azonnal segítségére siettek, de bizony vajmi keveset segíthettek rajta. Azonnal telefonon értesítették a mentőket, kik pár perc múlva a helyszínre érkezvén, első segélyben részvételük, majd pedig beszállították a közkórházba.

A késő esti órákban a szerencsétlen ember állapota annyira súlyosbodott, hogy a rendőrség azonnal intézkedett kihallgatása felől.

A szerencsétlen ember aligha éri meg a reggelt.

Leszakadt csillár.

Meghiúsult katasztrófa.

— március 6.

(Saját tudósítónktól.) A szerencsés véletlen egy fölötté érdekes megnyilvánulásáról szólnak e sorok. Bár az eset pár nappal ezelőtt történt, érdekességét megtartja az a körülmény, hogy itt végeredményében nagyon is szomorú katasztrófa bekövetkezésének vette elejét a véletlen.

Az eset, mely csak most pattant ki, kedden délelőtt fél öt tájban történt a római katolikus főgimnázium dísztermében, melyet a felolvasó esték és más ünnepségek révén jól ismer a közönség.

Kedden délután éppen ismét egy estélyt tartottak a díszteremben. Deltől öt órakor jótékonycéli soiret rendezett ott az ifjuság. Ugy fél öt tájban még csak a szolgák foglalatokodtak a teremben, a székeket és a pódiumot rendezgették.

Ekkor történt, hogy a terem középső hatalmas csillárja nagy zuhanással leszakadt és darabokra tört. A szolgák a terem másik részében voltak elfoglalva így a zuhanás következtében senkit sem ért baleset. Elképzelhetlenül súlyos következménye lett volna azonban az esetnek, ha a csillár egy felőrával későbbben, a hölgy közönséggel zsúfolásig megtelt teremben zuhan le.

Igy nem is esett nagy kár. A többi csillárokat gyorsan meg erősítették, hogy egy kis késéssel bár, de zavartalanul meg tarthatták a soiret, anélkül, a közönség tudta volna, hogy mily veszedelem várakozott rá.

Aggodalomra egyébként sincs semmi ok. A gimnáziumi igazgatóság megtett minden óvintézkedést és a csillárokat megerősítette, hogy hasonló esetek többet ne fordulhassanak elő.

Szinnáz.

* **Helikon ünnepe.** Prém József történelmi színművét a magyar tudományos Akadémia pályadíjazta meg, így tehát annak irodalmi értékességéről felesleges lenne külön említést tenni. A nemzeti ujjáébredés, a magyar litteratura hajnalodásának idejére esik az a korszak, melyet Prém darabjában felöl, igen értékes korrajzot nyújtva. Ezzel az irodalmi kiválósággal azonban egyáltalán nem áll arányban a darab színszerűsége. A darab meséje már közöltük lapunkban. Az előadás nagyon gondosan rendezett, mint-

szerű ensemblében került színre s ezért elismerés illeti az igazgatóságot. Résztvevett az előadásban a társulat összes épkezlábu személyzete. Prém szép verseit szavalták, Csokonai és Kuruc korabeli dalokat énekelték, palotástancot táncoltak. Lapunk szűk tere nem engedi meg az összes szereplők felemlítését, de Hahnel Aranka, Szabó Irma, T. Lianné, Csáder Irén, Ternyei Lajos, Sakács Andor, Polgár Sándor, de különösképpen Árkossy Vilmos járultak hozzá az előadás sikeréhez. Szépen táncoltak Salgó Anna, Arday Vilma, Várady Jotti és Havi Rózi. A harmadik felvonásban Fehér Oga igen csinosan énekelt korszerű melódiákat. A szerzőt sokszor hívták, de nem volt jelen. Taviratot küldött, hogy lekésett a vonatról, amit a közönség végül mégis megnyugvással vett tudomásul. Sz. Z.

* **Sulamith.** Ez a gyönyörű melóbus melódiája da jáék kerül ma előadásra a díszteremben Zilahynéval. Kivüle rész vesznek Horváth Kálmán, Árkossy, Zsigmondi, Feher, László, Bórczy, Talmán s ib.

* **Fatinicza.** Szombaton érdekes repizben lesz része a közönségnek. Ekkor adják Fatinicza operettét, amely a régi operettek közt a legszebbek egyike. A főszerepeket Zilahyné, Lónyay, Zsigmondy, Fehér, Horváth, Boda, Bay és Ligeti adják.

* **Vasárnapi előadások.** Délután mérsékelt helyárrakkal a Betyarkendője népszínművet adják, ugyanabban az előadásban, mint az esti előadásokon. Este a Varázserőgő operettnek lesz a tizennyolcadik előadása. Ezuttal Franci szerepét Zsigmondi adja.

VILLAMOS SZINHAZ.

Az Uranus mai pompás új műsora.

1. Angol hadihajó vízrebocsajása (átvanyos.) 2. Az ezüst kanál (bohózat.) — 3. Katona alma (dráma.) — 4. Cigánykaravan Chicagóban (átvanyos.) — 5. Kövér ember szenvedései (bohózat.) — 6. A művető bosszúja (dráma.) — 7. Kartyatisztító (bohó at.) Előadások este 6, 7, 8 és 9 órakor. Helyárok mint rendezés. Musorváltozás fentartva. — Holnap ugyanez.

A sir széléről a halalba.

Öngyilkos öreg asszony.

— március 6.

(Saját tudósítónktól.) Ugyszólan a sir szélén állt már Tóth Gáborné, egy szegény özvegy poródott anyóka. Havanapja e év terhe nyomta a vállát és bizony meguntta ezt az életet, mely számára csak nyomorúságot termelt.

Tóth Gáborné a Kar utcán lakott, Ilés József család ával. A szegény öreg a szonyt inkább csak konyorietűtől tartották, mert hi is még a háztartásban sem voltak nagy hasznát. A tel állt folyóan betegeskedett Tóth Gáborné és szervezetét teljesen átadta a keleté az agkori gyengeség.

A betegeskedés nagyon elkeverte az amugy s zárkózott természetű asszonyt, ki nap-nap után gyakrabban emlegette, hogy elemészti magát.

Sötét szándékát tegnap végre is hajtott. B zárkózott szobálvába s egy nagy pohár b n zsírosságot oldott fel és az agyra dölve az oldatot fenéki kiitta.

A rettenetes méreg azonnal éreztette hatását; az öreg a szony óriási kínok között jajgatva ékelve fetrengett az ágyon.

Az öngyilkos asszonyt nyomban beszállították a közkórházba, hol az orvosok azonnal ápolás alá vették.

Állapota nagyon súlyos s aligha lesz megmenthető az életnek, mert a nagy mennyiségű lúgkoldat teljesen összeégette beleit.

Az esti órákban öngyilkosságának oka felől ki akarta hallgatni a rendőrség, de ez nem volt lehetséges, mert a szerencsétlen nem nyerte vissza eszméletét.

Hirek.

A „Debreczeni” szerkesztősége és kiadóhivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok... lépcső-folyosóján. Telefon 422.

Emlékünnepély a főiskolában.

— március 5.

Szépen sikerült évfordulati emlékünnepélyt rendezett tegnap a főiskolai énekkar néhai alapítói Nagy József, Vecsey-Brockner, Magyar-Kegyes, Kadar István, Fráter Ida, Sipos Margit, Stahl Henrik, Toth Samuel, Szabó Sámuel, Budaházy Emilia és Hegyi Mihály emlékeztetére, melyen a Magyar Irodalmi Öképző Társaság is közreműködött, három tagja szereplésével emelve az ünnepély kegyeletes színvonalát.

A néhai alapítók hozzátartozóin kívül a főiskola énekkarvezetője zsúfolásig megtelt közönség hálas elismeréssel honorálta a műsor minden egyes pontját, melynek a kántus bevezető száma után legkimagaslóbb része volt Csiky Lajos teológiai tanár alkalmi beszéde.

Kun Mihály hittanhallgató nagy hatással komoly szavallatot adott e ő, Szabó István hittanhallgató, ismert nevű poéta költeményéből olvasott fel, míg Hajdu Árpád hittanhallgató állandó derűtlenség mellett vig szavallatot adott elő.

Az ünnepélyen az énekkar négy számmal szerepelt, melyek valóságos elragadták a közönséget s szűni nem akaró taps volt a jutalmuk a kitűnő kántoroknak.

A műsor egyik pontját a néhai jeltűk alapítványából megjutalmazott énekkar névsorának felolvasása töltötte be, mely szerint fentebb is megnevezett alapítványokból Domján Lajos, Nagy Sándor, Bere Antal, Tuba Andras, Orosz Ernő, Hódy Guzztav, Hajdu Karoly, Fias Kálmán, Geléti Sándor, Szecsenyi István, Kovács Gyula, Belső Ignac, Molnár Zoltán, Szabó Dániel, S ondy Lajos, Horváth Sándor, Vakó Karoly, Ruzs István, Bagdy Dániel hittanhallgatók, Budó Károly joghallgató, Papp Beniamin és Kovács Ferenc gimnáziumi tanulók kaptak jutalmakat.

Az ünnepélyről a közönség egy kellemesen töltött délután emlékével, az énekkari tagok pedig egy elmaradatlann ósrégi szokás, a „kántus ivás” beteljesedésre váltandó reményével távoztak el.

Ostrom egy lakás ellen.

A szomszédok haborusága.

— március 6.

(Saját tudósítónktól.) Csinos kis ribillió volt tegnap este a Homokkert-u ca 95. számú hában. Mint ugyan természetes, a szomszédok perlekedtek és hogy ér nem folyt, az már igazán csak a szerencsés véletlennek köszönhető. A verekedéssel, baltacsapásokkal egybekötött házi estélynek így csak egy ajtó és egy pár ablak eseti áldozatul.

Az eset szenvedő alanya Árva Lajosné. C-endes magánosságban él a Homokkert-u ca 95. szám alatt, de azért nem zárkózik el azelő, hogy olykor-olykor ő s e ne kapjon lakó szomszédaival. Így történt ez tegnap reggel, amikor s Antal Sándorné és annak női becsületéről adta le a véleményét az udvar előt.

Antal Sándorné az este hazaérkező férjének elmondta az ügyet, amin a férj uram — már csak hivatalból is — annyira felháborodott, hogy baltat ragadott és harcra léptekkel haladt neje sértettségének a lakása elé.

Itt azonban zárt ajtókra talált. Árva Lajosné már lefeküdt és sehogyan sem volt

hajlandó a baltával felfegyverkezett szomszédnak ajtót nyitni. — Ez még jobban feldühösítette Antal Sándort, aki a baltával pár utásra bezúzta az ajtót, míg hű neje az ablaktáblákat törte be nagy apparátussal.

Odabent aztán már veszedelmes jelenetek következtek. Antal Sándor baltával vonta felelősségre a szomszédját, akinek azonban sikerült kimenekülni az udvarra, hol a házeliek párfogásukba vették.

Ezzel végződött a házi estély, melynek még egy felvonása lesz a rendőrség előtt, hol Arva Lajosné feljelentést tett bántalmazás ellen.

— **A nyíregyházi törvényszék új elnöke.** A hivatalos lap tegnapi száma közölte, hogy az igazságügyminiszter Kovács István író-írástíbbal címmel és jelleggel felruházott nyíregyházi törvényszéki bírót ugyanazon törvényszék elnökeve nevezte ki.

— **Bankett Király Gyula tiszteletére.** Tegnap este a városi tanács tagjai családias jellegű társas vacsorát rendeztek a Royal külön termében. Király Gyula tiszteletére, legutóbbi kitüntetésé alkalmából, amelyen jelen voltak Wessprémy Zoltán főispán, Kovács József polgármester, Vecsey Imre főjegyző, a tanács összes többi tagjai. A vacsorán megjelent az egyébként gyöngéldő Király Gyula, akit nagyban ünnepeletek. A vacsora teljesen szükkörü volt.

— **Kinevezés.** Szűcs Miklós törvényszéki elnök Bircs Balázs címzetes őrsvezető, a püspökladányi járásbíróhoz III. o. hivataloslagának nevezte ki.

— **Március 15.** A debreceni ref. kollégiumban a tanárok és az ifjúság közreműködésével a nagy hatvanadik évfordulója alkalmával folyó március hó 15. napján hazafias ünnepélyt rendez az ünnepély helye: főiskolai oratórium. Az ünnepély kezdete: délelőtt fél 11 órakor. A műsor a következő lesz: 1. Nemzeti ima, Beliczaitól. Férfikarra áttette: Macsai Sándor. Énekli: a főiskolai énekkar. 2. Imádság. Mondja: Csiky Lajos főiskolai lelkész s hittanár. 3. Himnusz. Énekli: a főiskolai énekkar. 4. Ünnepi beszéd. Mondja: dr. Peczkó Ernő főgimnáziumi tanár. 5. Szózat. Orgonakísérettel énekli: a közönség.

— **A szamos áradása.** Szatmárnémetiből hírviratozzak: A Szamos folyó a nagy özönytől hirtelen megdagadt. Tegnap este 8 órakor a víz magassága 4 méter 81 és ma virradó reggelre 7 méter 25 centiméter magasságra aradt. Abban bizkodnak, hogy az erdélyi havakról az olvadt hó már letört. Ez ritkán is veszélyes utat még nincs. Az ártalomszerű lakosság azonban nagy kárt szenved, sőt életveszélyben forog. A veszélyes intézkedésére a szatmári tűzoltók kivonultak az ártekekre, ahol csónakokkal mentik a lakosságot. A kakszentmártoni és darai védőtesteket állandóan lvas- és gyalogos őrkök őrzik. Az áradás folyton tart.

— **A sáskairtas költségei.** Lapunk tegnapi számban megírtuk, hogy a földművelésügyi miniszter felhívta a várost, hogy az 1907. évi sáskairtas költségeinek felét, 47 ezer koronát térítse vissza az államnak Debrecen, minthogy erre a törvény kötelezi a törvényhatóságot. A miniszter felhívását tegnap tárgyalta a tanács s úgy határozott, hogy mivel ezen törvény 1907. június 15-én lé-

pett életbe, tehát a sáskairtas után, a város nem kötelezhető ezen 17 ezer korona megtérítésére. A tanács erre a körülményre feliratban fogja felhívni a miniszter figyelmét és kérni fogja az összeg elengedését.

— **Az Iparművészeti Társulat** helyi egyesülete tegnap megalakult. Elnökül: Wessprémy Zoltán főispán, alelnökül Kovács József polgármestert, Kovács Gyula alispánt, ügyvezető alelnökül Haranghy Györgyöt, titkárul dr. Rácz Lajost választották meg.

— **Az izraelita polgári leányiskola hangversenye.** Igen szép sikerűnek ígérkező hangversenyt és táncmulatságot rendez e hó 18. án, szerdán az izraelita polgári leányiskola az Arany-Bika dísztermében. A hangverseny műsora a következő: Prolog: Iria és felolvassa Gá. Zoltán. Chován: Magyar táncok. Zongorán Előadja Kende Paula III. o. t. és Weisz Ilona III. o. t. „A lampaláz”. Monológ. Előadja Fenyő Katalin I. o. t. Dr. Gyógykúti Elvira. Ifjúsági szimfonia. Iria Tordai Grail Erzsébet. Személyek: Bodnár Emilia III. o. t. Lichtman Anna III. o. t. Granbaum Margit IV. o. t. Polgár Katalin II. o. t. Faragó Julia IV. o. t. Kenyeres Margit III. o. t. Fischer Margit IV. o. t. Fülöp Anna I. o. t. Kende Paula III. o. t. Wieder Sarolta II. o. t. Klein Mariska IV. o. t. Virág-gavotte. Bemutatók Halpert Julia, Kaiser Edith, Kaiser Ilona, Löwinger Klára, Nagy Erzsébet, Oláh Ilona, Ungár Erzsébet, Weinberger Julia, Weisz Erzsébet, Klen Margit I. oszt. tanulók; Frieder Irén, Goldstein Erna, Kis Rózsa, Kurz Klára, Kurz Vilma, Német Erzsébet II. o. tanulók; Weinstein Jolán III. o. tanuló; Goldstein Anna, Lichtmann Gizella, Fülöp Emma IV. o. tanulók. „Julus Csár”. Monológ. Előadja Ehrenfeld Flóra III. o. t. Cigánytánc. Bemutatók Kler Erzsébet II. o. t. és Klór Boriska IV. o. t. A tavasz ünnepe. Dajkák. Iria Hazslószy Gusztáv. Előadja 47 növendék.

— **A Munkás Dalegyület** t. működő tagjai szíveskedjenek tudomásul venni, hogy közbejött elháríthatatlan akadály miatt a mára hirdetett rendezés elmarad, kedden azonban már megtartatik.

— **A beregszászi apagyilkosok bünpöre.** A Kuria egyik tanácsa a közelmúlt hetekben megsemmisítette azt a halálos ítéletet, amelyet a beregszászi törvényszék esküdtbírósa Dávid Adolfot és Mártont apagyilkossági bűnügyében hozott. A két Dávid jelenleg a debreceni törvényszék fogházában vannak, mert ők is szerepelnek a máramarosi pénzhamisítás monstre bűnpörében. A beregszászi ügyészség a napokban értesítette a debreceni ügyészséget, hogy március 17-ére a két Dávidot kísérjék vissza, mert aznap veszi kezdetét az ujonnan kitűzött esküdtzéki főtárgyalás.

— **Három lopás.** Valami vakmerő be-surreddó tolvaj vendégszerepl jelenleg városunkban. Legalább ezt mutatja az a körülmény, hogy a rendőrségben a lopás miatt emelt panaszok száma megkétszereződött. — Neha egy-egy ház összes lakásában fosztogat az a vakmerő tolvaj. Tegnap a József kir. herceg-utca 12. számú házában Flám Martonától két pár cipőt és az ugyanott lakó Lada Rózáól gyűrűket és készpénzt, Stark Mórától Csapó utca 28. szám alatti lakostól pedig értékes fehérneműket lopott el. A tettest keresik.

— **Vár a bálteremben.** Dorogon a nagyvendéglőben tegnapelőtt éjjel nagy bál volt, melyből nem maradt

ki a falusi bálók megszokott epizódja, a verekedés sem. Borsi Péter nevű legény éppen javában jarta Cifra Borbálával a csárdást, mikor közjük rontott Urgyán Mihály és egy fehér vászonba göngyölt rézfokossal úgy vágott végig a legényen és a leányon, hogy ezek mindketten súlyos sérüléseket szenvedtek. A vizsgálat megindult.

— **Osztálysorajáték.** Az osztálysorajáték mai húzásán a következő nagyobb nyereimenekeket sorsolták ki:

100,000 koronát 79179.
20,000 koronát 117943.
10,000 koronát 97031 118666.
3000 koronát 47928.
2000 koronát 5199.
1000 koronát 16948 101971.
500 koronát 4027 11573 13368 27054
34465 48829 49072 51373 59604 61535
65655 69219 70283 70979 72696 75888
76119 87229 90695 97772 98599 100164
108749 110674 113793 115915 117882
118004 118048.

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

— **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a helybeli anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Tóth Istvánné 10m kath. 32 éves, Szabó Margit ref. 20 éves, Vas Juliánna ref. 18 napos, Jámó József ref. 52 éves, Horváth József ref. 1 hónapos, Weisz József izr. 19 éves.

Tüdő és légzőszervbetegek, asztmatikusok gégebántalomban szenvedők!

Ki tüdő és gégebajától, meg a legmakaesabbtól, ki asztmájától, meg a legrégibbtől és látszólag gyógyíthatatlantól egyszer s mindenkorra szabadulni óhajt, forduljon **A. Wolffskyhoz, Berlin IV., Weissenburgerstrasse 79.** Ezer köszönőirat kezkesedik gyógykezelésének nagy eredményéről.

Rémes szerencsétlenség egy iskolában.

Ujabb részletek.

— március 5.

(Saját tudósítónktól.) A Clevelandban Viktoria Colmanwoodi külvárosban az iskolaházban történt katasztrófához a következő részleteket jelenítik:

Délelőtt 11 óra 30 perckor a colmanwoodi elemi iskolában, amelyben akkor mintegy 350 10—12 éves gyermek volt, tűzjelzés hangzott el. Az iskolához három emeletes épület és csak két kijárata van. A tűz a legelső emeleten támadt. A legelső emeleten a gyermekek tanítóik vezetése alatt rendezetten hagytak el a tantermeteket.

A gyermekek párosával, fegyelmözött menetben haladtak felé a lépcsőn, legnagyobb részük azt hitte, hogy csak vak tüziharmaró van szó és tréfáltak egymással. Amikor azonban a lépcső ajtára értek, sűrű füst csapott feléjük, mire nagy rémület tört ki a gyermekek között és nagyat-honlok a kijárat felé robantak.

A folyosó néhány perc alatt kiabáló és jajveszékáló gyermekek sűrűn összszufo-t tömegével telt meg és a tanítók hiába erőlködtek, hogy a rendet ismét helyreállítsák.

A főbejárat ajtaja, amely felé a gyermekek legnagyobb része tödült, zárva volt és minthogy az ajtó befele nyílt és a gyermekek mind nagyobb erővel és tömegben nyomultak feléje, nem lehetett kinyitni.

Egy tanítónőt, ki megkísérelte, hogy az ajtót felrántsza, a tolongásban agyon nyomták. Ugyanez a sors ért el néhány gyöngébb gyermeket, kik a leírhatatlan tolongásban nem tudtak eléggé védekezni.

Több gyermek elesett és lábba tapostak rajtuk. Mintegy kétszáz gyermek az iskola másik kijáratára felé tolongott.

Néhány fiúcska és leány, amikor azt látták, hogy lehetetlen a kapun át elmenni, kiugrottak az ablakon, miközben legtöbbször életveszélyesen megsebesült.

A szomszédos gyárak, amikor az iskolából kikapott a füst és a láng, összes munkásaikat elbocsátották, hogy a mentési akcióban résztvehessenek.

Közben a tűzország is megérkezett a helyszínére és megkezdte az oltást, de a tűz már annyira elharapódzott, hogy a tüzőltők munkája meddő maradt.

A tüzoltóság letrái nem értek fel a harmadik emeletre, hol a legfiatalabb gyermekek voltak.

Egyszerre csak menydörgéshez hasonló robajjal az alsó és kevéssel rá a felső emelet is összedőlt és a romok mintegy 150 gyermeket maguk alá temettek.

Félkettőkor az épület teljesen kiégett. Szívetépő jelenetek játszódtak le az utcán, az iskolaház előtt, hol a szerencsétlen gyermekek szülői tehetetlenül voltak kénytelen végignézni, amint gyermekeik a lángokban elpusztultak.

Nemcsak anyák és asszonyok, de férfiak is jajveszékelve tördelték kezeiket és kétségbeesett mentési kísérletekhez folyamodtak.

Távirat és telefon.

A horvát tartományülés.

Budapest, március 5. Rauch báró horvát bán, ma délelőtt tárgyalásokat folytatott Josipovich horvát miniszterrel és Wekerle Sándor miniszterelnökkel. A horvát befejezett választásokról tárgyaltak a valószínű, hogy a horvát tartományulást hosszabb időre el fogják halasztani. Rauch báró bán méltóságát megtartja.

Tisza István gróf akciója.

Bécs, március 5. Tisza István grófot a király ma félóra hosszat tartó magánkihallgatáson fogadta. Az audiencia után újságírók előtt kijelentette, hogy politikai dolgokról szó sem volt. *Megcáfolta azokat az elterjedt híreket is, mintha ő Andrássy Gyula gróf belügyminiszterrel fuzionált volna.*

Sztrájkoló munkások.

Szeged, március 5. A kenderfonó gvár 300 munkása ma, igazgatóság magatarása miatt sztrájkba lépett. A békéltetési tárgyalások nem sikerültek.

Leégett színház

Meiningen, március 5. Az udvari színház ma este, közvetlenül az előadás után leégett. Az anyagi kár óriási, de szerencsére emberéletben nem esett kár.

A csernovali tárgyalás.

Rózsahegy, március 5. A mai tárgyaláson az összes tanuk Hlinka huga ellen vallottak. A szembesítés alkalmával Hlinka huga lekötötte a tagokat, szóval, tettel bantalmazta őket. Az elnök ezen magaviseletéért 100 korona pénzbüntetésre ítélte.

Kiöntött a Maros.

Szászrégen, március 5. A Maros kiáradt vize jégtáblákkal borította el a mezőket, országutakat. A táviró, telefon huzalok tönkrementek. Egy paraszt szekér lovastól az árba veszett.

Bűnös fogházőrök.

Budapest, március 5. A budapesti ügyészségi fogház fogházőrei összejátszóttak a vizsgálati folyók családtagjaival, leveleket csempésztettek ki, bűnjeleket tüntettek el. Kürti Bálint fogházőrt letartóztatták.

Közgazdaság.

Áru- és értéktőzsde.

— március 5. —

A határidőüzlet.

A határidőüzlet kezdetben gyenge volt, az üzlet folyamán azonban a kulisz vásárlásaira és kedvezőtlen időjárásra megszilárdult, zárlat felé alacsonyabb külföldi jegyzésekre ismét elgyengült. A forgalom mérsékelte volt.

Az árak 50 kilogrammonként.

	Kezdeti	Változás
Buza áprilisra 1908	1217	1226—1219
Buza októberre	995	1002—993
Rozs áprilisra	1073	1077—1068
Rozs októberre	872	874—862
Zab októberre	—	—
Zab áprilisra	799	794—791
Tengeri májusra 1908.	671	666—664

Budapesti gabonátőzsde.

A mai előtőzsde változatlan külföldi jegyzésekre nyugodt irányzattal folyt le és az értékek árfolyamai alig változtak. A forgalom szűk keretben mozgott.

Ingtalanok forgalma.

Romhányi István és neje Pogány Viktória veszik a debreceni 9758 sz. jkvben foglalt 1 hold ujosztású földet Ungvari Andortól 940 koronaért.

Némethy Sándor és neje Tóth Mária veszik a debreceni 7744. sz. jkvben foglalt 807 négyeszőgöl homokkertet szőlőt Kovacs Lajostól 5000 koronaért.

A tüdőbaj minden

eseteiben a SCOTT-féle Emulsió azonnal használandó. A Scott-féle Emulsió nemcsak a beteg testrészeket gyógyítja, hanem egészséget és erőt kölcsönöz az egész szervezetnek. A

Scott-féle Emulsió

specifikus megbízható szer **mindennemű tüdőbaj**

ellen és nemcsak biztos szer, hanem a legelőcsőbb is. Nagyfokú gyógyító- és táp-ereje annak tulajdonítható, hogy előállításához a legfinomabb, legtisztább és leghatásosabb anyagokat, melyek egyáltalán beszerezhetők, veszik továbbá azon tulajdonságának, hogy az eredeti felülmulhatatlan Scott-féle előállítási mód folytán nemcsak izletes, hanem rendkív. könnyen emészthető is.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt kérjük figyelembe venni.

egy eredeti üveg ára 2K 50.

Kapható a gyógyszerárakban.

Csarnok.

Asszony-szerelem.

A „Debreczen“ eredeti regénye.

(Folyt.)

33

A mozgás kissé élénkebbé tette az asszony elernyedő idegeit. Mélyen lélekzett, félig lehunyta a szemét és a földre nézett. Nem akart látni semmit. S a fejében makacsul őrzöngő kinnal repdesett az a gondolat, hogy im ő a föld legnyomorultabb és legutolsó asszonya.

Török István körül forogtak a gondolatai s ez rettenetes fájdalmat okozott. Haza gondolt. Csak egyes dolgokat látott. A nagy lámpát a kis asztalon s különösen annak

rózsás ernyőjét. Buja, nagylevelű fehér liliomok vannak itt elszórva a rózsás alapon s az egészen egy angyal röpül át. Sokszor nézte ezt az angyalt, mikor merengve üldögejt estőnkint a szoba felhomályos zugában. Az angyal nem aféle gyerekarca, pufók, sablonos rajz. Inkább egy asszonyhoz hasonló, aki már szeretett s az arcáról eltűnt a lányálmok fehérsége. Gömbölyű a válla és a rózsafüzér, ami utána uszott, kinyílt, illatosan nagy virágokból állott. Összerezent... Még valami.

Szinte hátrakapta a fejét. S megrántotta a György karját.

— Mi ez, édes Anna! — kérdezte a férfi.

Anna halkán mormogta:

— Semmi, semmi... — Elmosolyodott. — képzelje, az óra jutott eszembe.

A vén óra, amelyik a pohárszék felett tik-takozott nyugodalmasan. Anna úgy érezte, hogy ez az óra meleg szeretettel nézte őt a nap minden szakában. Nézte őt és im most bizonyára a rut hálátlanságot látja e lépésben. Istenem, sohasem hallja többé a nyugodalmastiktakot.

Az állomás előtt kocsiba ültek. Friss augusztusi éj kélett a föld felett. Az ég lámpásai, a csillagok kiültek magas vigyázóhelyükre és rebbenő, ezüstösen lágy sugárakat küldtek a földre.

György előrehajlott a kocsiban és Annára nézett.

— Anna, Anna... lágy, könyörgő volt a hangja. — Édes Anna, édes...

Az asszony nem mozdult. Hátrahajtott szép fejét a kocsipárnára s az arcát az éjszakai ég felé fordította. Hirtelen mély keserűség töltötte meg a szívét, boldogtalannak és véghetetlenül szerencsétlennek látta magát. Vége, vége... mindennek. Csak bu és szomorúság lesz osztályrésze ezután. Nem gondolkozott, csak érezte ezt. Miért, miért? Magának sem tudott volna felelni erre. Könyek peregtek végig arcán, a szempilláit görcsösen szorította le.

— Sir? Miért?

György ingerülten fogta meg a kezét s hevesen megszorította azt:

— Miért sir?

Anna összerezent. Szinte felsikoltott, oly rettenetes nyilalást érzett a szívében. A György szavai kissé kemények és ingerültek voltak. Anna ebben erőszakoskodást és durvaságot érzett, ami most megnyilatkozik a férfin, m után teljesen kiszolgáltatta neki magát.

Az óra, a vér nyugodalmasan tik-takozik és a lámpa ernyőjén nyíló virágok között nevető szemű angyal röpül át... Ez az elmerült világ. Valami regényben olvasta egyszer, hogy a férfi büntetlenül jöhet összeütközésbe az erkölcsi törvényekkel, de a nő megbűnhődik, ha csak rosszat is gondol. Ez a regény újságban jelent meg és a vége az volt, hogy a hold lassan csuszott le az éjszakában s végre elveszett a hegyormok között...

Először a fele, aztán csak egy ragyogó sarló látszott a csucsokon s ekkor titokzatos szél lendült elő a hegyszakadékok közül s e szellő a nő sorsáról beszélt, a nő és a férfi szenvedés szerelméről, amik negyvenézer év óta fakasztanak sebeket a föld szívében.

Valami orosz regény volt ez. Szél járt az erdőn s az eső locogott a bokrok között, az örök asszony vonagló testtel állt egy faderék mögött és rejtelmes nagy szemével kétségbeesetten meredt az esős ködökbe vesző puszták felé, ahol a férfi dobog a földön s fuldokolva kiált az asszony szerelme után.

Akkor izetlennek és nevelésesnek találta ezt Anna. Most úgy látta, hogy ez mélyesen igaz és megható... Miért? Melázva nézett maga elé. Miért? — talán másfelé gondolt. A kerepesi-uton vágatott velük a kocsik.

A fogadóban, ahová szálltak, György álnevet irt be a vendégkönyvbe. Valami idegen hangzású nevet s odairta mellé — „é a felesége“.

(Folyt. köv.)

Kiadja: a „Debreczen“ Hirlapkiadó Vállalat Részvénytársaság.

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes férfruhához (kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 korona
olegendő, csak	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K.-ért, színtűgy felöltőszövetet, turisztalóknak, szelvénykamrárt stb. stb. gyári áron küld a mintá meg-bizható és szolid cég mindenütt ismert posztó-gyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetségletét közvetlen Siegel-Imhof cég-ről, a gyári piacon rendeli meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Mintához, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss áruban.

Oh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyájkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztilái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek. — Doboza 1 és 2 korona. Próbadoz 50 filér. Fő- és szétküldési rak-

Megtűnt ez az átkozott köhögés.

Koczián Dezső Mihálovits Jenő, Muraközi László, Radakovits Géza, dr. Rotschnek V. Emil Mauthner Alfréd Tóth Béla gyógyszerészeknél.

Éljen!

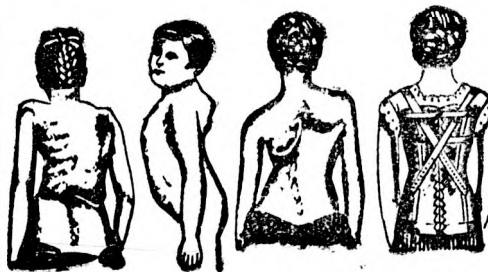
Egger mellpasztilla-csakhamar meggyógyított!

ANYÁK!

óvjatok gyermekeiteket a hátgerinc elgörbüléstől!

Nincs többé elgömbült test!

Ha az én utol nem ért, a legismertebb orvosok által ajánlott Orthopäd-támasztó fűzőmet használja. Mesésen könnyű és higienikus! Vattázás nélkül elfödi az egész elgörbülést. Ferdén növése hajló iskolás gyermekeknek nélkülözhetetlen mentő és óvóeszköze. 30 éve fennálló test-egyenészeti műintézetemben a legtökéletesebb technikai kivitelben és mérsékelt árak mellett készülnek, továbbá: egyonostartók, járó készülékek, műlábak és műkezek, cs. és királyi szabadalmazott KELETI-féle sérvkötők, haskötők.

Uj! Gummi görcsérharisnyák varrat nélkül, valamint a betegápoláshoz szükséges eszközök. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Keleti J. orvos-sebészeti műszerek és gummiáruk gyára. Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17. szám.

WEIMANN DEZSŐ és TÁRSA
női felöltő és gyermekruha
áruháza

MEGNYILIK

március hó elején a Rózsa-féle helyiségben, Kistemplom bazár.

Újdonságok!!

Tavaszi costüm kelmékben, Blouze selymekben és blouze kelmékben. — Jó mosó kartonok, divat zefirek, Schroll-féle sílfonok, havasi vásznak, LILIOM VASZON MINDEN SZÉLESSÉGBEN — Olcsó szabott árban kapható

Szépe Lajos

női divat-, vászon-, fehérnemű és rövidáru-üzletében Kossuth-utca 6. szám.

TÓTH GYULA

Debreczen, Piacz-utca 20.

Budweizsi és honi gyártmányu porcellán, valamint Meidinger köpeny- és öntött

vaskályhák,

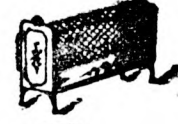
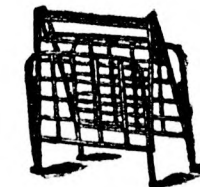
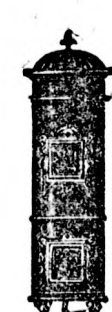
minden szerkezetű vas- és porcellán burkolatu konyhák.

Multiplicator hőfejlesztő konyhabetékek.

Vadászfégyverek és felszerelések, revolverek, hűvelyek és töltények. Lőpor áruda. Újdonság! Browning rendszerű ismétlőfégyver 190 minta. Pisztolyok.

Szén- és fakosarak, melegvédők, fürdőkádak, vasbutorok, gyermekszékek és kocsik, mosdókészletek, fényezett konyhafelszerelések, gépmangorlók és faesarók gummi átvonattal.

— Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. —

A moderna gyógyszerek között, melyet az orvos leginkább rendel az idegerősítő **MURACITHIN**

első helyen áll. Az idegbetegek képezik ma az orvosi működés főpontját. Különösen időelötti gyöngye szervzetek, vagy idegbetegek nem hagyhatják figyelmen kívül. Az időelötti idegesség, a túleröltetés, a tumunkásság, kiesapongás stb. következménye és beteggé teszi az egész testet. Ezért aztán a csekély rosszulletek, mint **étvágytalanság, feledékenység, reszketés, félelem, izgatottság** stb. állandó kísérői az időelötti ideggyöngyességnek. Ne mulassa el tehát senki ily esetben orvosi kezelés alá vetni magát idejekorán s az orvos, mint említettük a „Muiracithin“-ben egy kiváló gyógyszer fog ajánlani. Olvassa el az orvosi véleményeket, melyek kívánatra ingyen és bérmentve megküldetnek. Orvosi rendelvényre minden gyógytárban kapható.

Vezérképviselő Ausztria—Magyarország részére: **Hirschen Apotheke, Wien VII. Westbahnstrasse 19.** — Gyár: **Handelsgesellschaft Noris Zahn & Cie., Berlin C. 40. Neu Friedrichstrasse 48.**

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

□ □ Apró hirdetések előre fizetendők. □ □

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg is beküldetik.

Néhai Molnár Endre örökösei tulajdonát képező H.-Nádudvaron, a varró laposi dűlőben, a szelenczési büte dűlőben, két nagyobb birtok, valamint a határban levő ózesi közlegelő kisebb föld, birtokok, házak és szőlőföldek szabad kézből eladó. Értekezhetni lehet az örökösökkel, Debreczenben Áts Nagy Ferenc József kir. hereg-u. 48. sz. a.

Májusra 3 szoba, előszoba, felső konyha, kamara és hozzá tartozókból álló lakás 2 tagu családnak kerestetik, kevéssé népes tisztá, háznál, udvari is lehet. Cim a kiadóban.

Négy éves szép kis lányomat örökből óhajtanám adni jómódu családnak. Cim a kiadóban.

Uri háznál butorozott utcai szoba dittingvált ur részére március 1-től kiadó. Cim megtudható a kiadóhivatalba. (1372)

Egy 40-42 éves józan életű ember és jó okmányokkal bir, óhajtaná egy 32-36 éves úvell örök hűséget mondani. Levelek: „Örök hűség” alatt a kiadóba kéretnek.

Villany világítást,

telefonok, villamos csengők berendezését, javítását és évi jókarban tartását, legjobb anyaggal, szolid árért eszkiölöm. — FÖLDVARI L. Debreceni Első Elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat. Kossuth-u. 1. Telefon 168.

Kitűnő korcsma vegyes kereskedéssel, trafikkkal, mézarszekkel biharmegyei nagyközségben olcsón eladó. Felvilágosítás Götlibbennél Debreczen Halköz 4.

Kiadó lakás öt szoba, előszoba fürdőszoba Eymalom-u. 4. sz. (1364)

ÜGYVÉDI VIZSGÁRA alaposan, igen gyorsan, biztos sikerrel előkészíték. Cim a kiadóhivatalban. (1451)

Egy teljes kávéházi berendezés eladó. Az asztalokból csak carambol van már. Cim Gergely Elsa Nyiregyháza, Selyem-u. 20.

Hegedű. 3 db kitűnően kijátszott hegedű elutazás miatt azonnal eladó. Ár: 15, 25 és 60 frt. Cim: Vár-utca 12, keresztépület.

Kiadó. Szépen butorozott utcai szoba előszobával Eymalom-utca 4. sz. 1492.

Eladó szőlő. A Boeskey-kertben egy öt nyilas (4000 □ öl) terüle ü. kényelmes, szép nyári lakással ellátott, jó karban levő szőlő eladó. Bővebb felvilágosítás kapható Hajó-u. 8. sz. alatt naponként d. u. 1-2 óra között.

Fischer Adoll

posztó nagykereskedő kirakatában a legújabb divatu férfi öltöny és női kosztüm-szövetek láthatók.

Szőlőoltványok

szokvány minőségben 22 esemege, 28 borfajban, háromféle fajtisza ainyon I. oszt. 180 kor. 1000 darabonként. II. o. oszt. kis szépséghibával 90 kor. 1000 darabonként. Készlet 419,000 oltvány. 250,000 vadgyökeres, Portalis, Solonis, Rap, Monticola, Aramon, Ganzin 1. és 2. szám. — Kérjen árjegyzéket

Vallalati szőlőtelep

BILLÉD, Torontál megye.

Budai KIRÁLY keserűvíz

elsőrangú hashajtó kapható minden fűszerkereskedésben. Rendeléseknek eleget tesz az

Erzsébet-sósfürdő forrása

Budapest—Kelenföld. telefon 40-84.

Női bajok, aranyér, kőszvény,

alhasi bántalmak, ált. vérbőség, májbajok, és tulságos elhízás ellen páratlan hatással bir otthoni használatra az

Erzsébet-só,

mely 1 kg. dobozokban kapható drogériákban, gyógyszerárakban és nagyobb fűszerkereskedésekben. Vidéki rendeléseknek pontosan eleget tesz az

Erzsébet-sósfürdő Igazgatósága Budapest—Kelenföld. Telefon 40-84.

Ha pénzkölcsönre van szüksége forduljon!

Klár Andor

bankirodájához DEBRECZEN, Miklós-utca 23. sz. Telefon 445. sz.

Donogan és Somossy

DEBRECZEN, Klstemplombazár.

Megérkeztek a tavaszi divat gyönyörű

ujdonságai

ruha-szövetek, blous kelmék —

selymek voile de laine.

Óriási választék!

1267

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T. debreceni építésvezetősége

(Piac-utca 72. sz.) által készítettnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál. Villagítótestek, csillárok és szerelvények dús választéka.

Telefon szám: 568. 1063

Aki olcsón akar vásárolni,

keresse fel most az Ott Károly

utóda üzletét KOSSUTH-UTCA, a városbáz alatt. — Csipkek, szalagok, női pip-re és belésárúk, ruhadiszek, kézimunka kel ékek, férfingek és nyakkendők, viragok, divatpárnák, alsószoknyák, harisnyák és szabókellékek rendkívül olcsó le-

szállított árak mellett. Ott Károly u.

Muschong-Buziasfürdői

SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

szénsavat

világhírű buziasfürdői szénsavforrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek egyéb iparcélokra össze nem tévesztendő mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénsavval.

Megbízható, szigoruan lelkiismeretes kiszolgálás!

Buziasfürdő ásvány- és gyógyvizek

1/1 és 1/2 literes üvegekben. Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás. Elsőrendű asztali viz! Felvilágosításal készségesen szolgál

Muschong-buziasfürdői szénsavművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziasfürdőn. Bürgöncim: Muschong, Buziasfürdő.

Interurban telefon 18. sz.

Ugyes helyi képviselők kerestetnek.

